

III. Współczesna i dawna symbolika Łaskarzewa

Ustawa o samorządzie terytorialnym z 8 marca 1990 roku (z późniejszymi zmianami) zezwala radom gmin i miast podejmować uchwały dotyczące ich symboliki (herbu, chorągwi i pieczęci). Od tego czasu większość miast i gmin przyjęło nowe symbole lub zatwierdziło już istniejące. Miasto Łaskarzew używało swojego starego herbu od momentu odzyskania praw miejskich w roku 1969. Od tego czasu znane są różne graficzne wzory tegoż herbu (zob. Rys. 1, Rys. 2, Rys. 3 i Rys. 4). W dniu 5 czerwca 2003 roku Rada Miejska Łaskarzewa uchwaliła statut miasta, w którym znalazł się załącznik z wizerunkiem herbu (zob. Rys. 6). Niestety brakuje wcześniejszej uchwały dot. symboli miasta. Należy jasno stwierdzić, iż używany do dnia dzisiejszego herb nigdy nie był jednak weryfikowany przez Komisję Heraldyczną przy MSWiA, a wcześniejsze graficzne wzory herbu miasta są poprawniejsze. Chodzi o wizerunki z wydawnictwa „Miasta polskie w Tysiącleciu” Warszawa 1965-67 (zob. Rys. 1); wizerunek w „Herbarz miast polskich”, Warszawa 1994 (zob. Rys. 2). Również w łaskarzewskim lokalnym czasopiśmie „Nasze Sprawy” widnieje poprawniejszy rysunek herbu miasta (zob. Rys. 3). OSP Łaskarzewa używa emblematu z godłem przypominającym to z herbu Łaskarzewa (zob. Rys. 5).

Rys. 1

Rys. 2

Rys. 3

Rys. 4

Rys. 5

Rys. 6

Rys. 7

Rys. 8a

Rys. 8b

Przedstawione wyżej wzory herbów miasta Łaskarzew były używane na przestrzeni ostatnich sześćdziesięciu lat. Odwołuje się on do wizerunków herbu Łaskarzewa na pieczęciach odcisniętych przy dokumentach pochodzących z roku 1566 (najstarszy) i z roku 1811 (najpóźniejszy). Z tym zastrzeżeniem, że dokumenty z XVI i 1 poł. XVII opieczetowano tłokiem, który sporządzono najprawdopodobniej jeszcze na przełomie XV/XVI wieku (zob. Rys. 7)⁷. Natomiast pieczęcie odcisnięte na dokumentach z końca XVIII do 1811 roku odcisnięto tłokiem wykonanym najprawdopodobniej w 1 poł. XVIII wieku (zob. Rys. 8a i Rys. 8b)⁸.

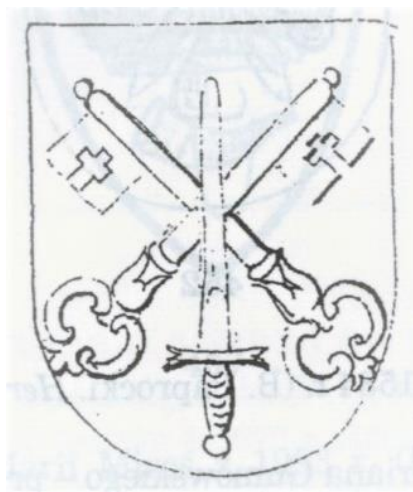
Na pieczęciach z okresu Królestwa Polskiego zamiast opisanego wyżej miejskiego herbu widnieje już godło z orłem, który przypuszczalnie wprowadzony został dekretem z dnia 11 października 1822 r. i potwierdzony przez Komisję Rządową Spraw Wewnętrznych w 1842 roku.

W okresie międzywojennym prof. Marian Gumowski sporządził szkic kolorowego herbu miasta Łaskarzew zamieszczony w zbiorze tablic z herbami miejskimi przygotowanym przez

⁷ Odciski pieczęci w Muzeum Narodowym Miasta Krakowa, Zbiór Wittyga nr 558/2 (przy dokumencie datowanym na 1566 rok) i 558/55 (dokument z 1783 roku). Legenda w otoku jeszcze majuskułą gotycką, słabo czytelna: SIGIL... (?) CIVI...(?). Obydwa odciski pieczęci mają średnicę ponad 42 mm.

⁸ AGAD, akta Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych, Nr 3757. Odcisk pieczęci przy dokumencie z 1811 roku, identyczna pieczęć przy innych dokumentach z lat 1812-14. (zob.) Kubiak Krystyna, Z dziejów Łaskarzewa (1418-1864), [w:] *Rocznik Mazowiecki* 1972, Nr 4, ss. 365-400. Fragment dotyczący herbu — s. 386.

Teodora Chrząńskiego w roku 1847 (zob. Rys. 9)⁹. Niestety i te tablice nie przetrwały II wojny światowej.

Rys. 9

Z opisu prof. Mariana Gumowskiego wynika, iż srebrne klucze w skosy i miecz znajdowały się na polu tarczy o barwie...kawowej (ciemnobrunatnej)! Wnioskować należy, iż Teodorowi Chrząńskiemu w latach 40. XIX wieku rzeczywiście znana była pieczęć miasta Łaskarzewa z herbem, ale nieznanym był mu jego barwny wizerunek. Stąd zapewne fantazyjna barwa pola tarczy herbowej.

IV. Projekty herbu Miasta Łaskarzew

Optymalny kształt tarczy herbowej to tzw. późnośredniowieczna tarcza typu hiszpańskiego a barwa jej pola — błękitna (niebieska), a godła i symbole srebrne lub złote:

Wersja 1a

Wersja 1b

⁹ Marian Gumowski, Zbiór pieczęci miejskich. Kartoteka pieczęci i herbów miejskich w układzie alfabetycznym, Nr 1486 [Muzeum Narodowe Miasta Krakowa]. Zbiorze tym znajdują się przecierki pieczęci miejskiej przyłożonej do dokumentu z roku 1783. Ta sama pieczęć widnieje w publikacji Feliksa Kiryka, Urbanizacja... s.

V. Projekty flagi Miasta Łaskarzew

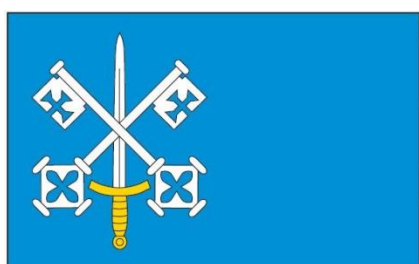
Wersja 1a

Wersja 1b

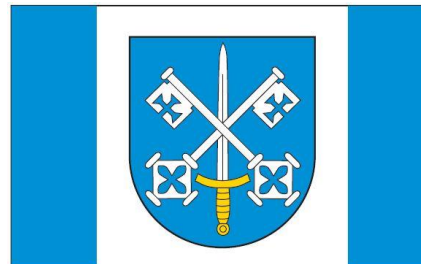
Wersja 1c

Wersja 2a

Wersja 2b

Wersja 2c

Użyte barwy (tynktura) w projektach herbu i flagi miasta Łaskarzew mają znaczenie symboliczne. Z barwami tymi należy wiązać (obok symboliki chrześcijańskiej) inne znaczenia, m.in.: cnoty i cechy charakteru, ciała niebieskie, kamienie szlachetne, metale i żywioły:

1. **Złoto (żółcień)** symbolizuje Boski majestat, objawienie Ducha Świętego, glorię zmartwychwstania, szlachetność, wspaniałomyślność, życzliwość, Słońce, topaz, złoto i światło.
2. **Srebro (biel)** to symbol czystości, uczciwości i lojalności oraz pokory, a także Księżycy, perły, srebra, wody i pokoju.
3. **Czerwień** to barwa krwi Odkupiciela, symbol Syna Bożego oraz Boskiego pomazańca (króla). Oznacza też miłość, dzielność, poświęcenie i żarliwość. Jest barwą Marsa, rubinu, ognia i wojny.
4. **Błękit** jest barwą Matki Bożej, nieba, wiary, prawdy, lojalności, wierności, stałości, Wenus, szafiru, miedzi i powietrza.
5. **Zieleń** symbolizuje sprawiedliwych i wybranych, nowe życie, nadzieję, żywotność, obfitość, zdrowie i piękno. Jest barwą Merkurego, szmaragdu i rtęci.
6. **Purpura (fiolet)** jest barwą Zbawiciela, Boga Ojca, symbolem męczeństwa i pokuty, dobroci, hojności, mądrości, dumy i umiarkowania. Przypisuje się ją Jowiszowi, ametystowi, cynie i chmurom.
7. **Czerń** to symbol śmierci, żałoby, smutku, piekła, nocy, ołowiu i Ziemi.
8. Rzadko lub bardzo rzadko stosowane w heraldyce i weksylologii tzw. barwy pomocnicze — **barwy naturalne**: brąz, oranż (pomarańczowy), popielaty (szary) oraz kolor cielisty (barwa ciała), nie posiadają uniwersalnej symboliki.

Włodzimierz Chorążki